

विभक्तं क्रकचेनेव गिरेः शृङ्गं दिधाकृतं । कृष्णमासाद्य देवेशं जगामास्तमिवांशुमान् । १८९
 चक्रोत्तिष्ठन्निकृत्ताङ्गमुत्तमं पतितं रणे । वज्रेणैव विनिर्भिनं यथा गैरिकपर्वतं ।
 भूमिस्तु पतितं पुत्रं निरीक्ष्यादाय कुण्डले । उपातिष्ठत गोविन्दं वचनञ्चेदमब्रवीत् ।
 दत्तस्त्वयैव गोविन्द त्वयैव विनिपातितः । ययेच्छसि तथा क्रीड बालक्रीडनकैरिव ।
 इमे ते कुण्डले देव प्रजास्तस्यानुपालय ।
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि नरकवधे द्वाविंशत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १२२ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ निहत्य नरकं भौमं वासवोपमविक्रमः । वासवावरजो विष्णुर्ददर्श नरकालयं । १९०
 अथार्थगृहमासाद्य नरकस्य जनार्दनः । ददर्श धनमच्चयं रत्नानि विविधानि च ।
 मणिमुक्ताप्रवालस्य वैदूर्यस्य च सञ्चयं । मसारगल्बार्ककूटास्तथा वज्रस्य सञ्चयान् ।
 जाम्बूनदमयान्यस्य शतकुम्भमयानि च । प्रदीपज्वलनाभानि शीतरश्मिनिभानि च ।
 शयनानि महार्हाणि तथा सिंहासनानि च । हिरण्यदण्डं रुचिरं शीतरश्मिसमप्रभं ।
 ददर्श मुमहञ्जन् वर्षमाणमिवाम्बुदं । जातरूपस्य शुभ्रस्य धाराः शतसहस्रशः । १९१
 वरुणोदाहतं पूर्वं नरकेणेति नः श्रुतं । यावदर्थं गृहे दृष्टं नरकस्य धनं बद्ध ।
 न वै राज्ञा कुवेरेण न शक्रेण यमेन वा । रत्नसन्निचयस्तादृक् दृष्टपूर्वम् । न च श्रुतः ।
 हते भौमे निमुन्दे च हयग्रीवे च दानवे । उपानिन्युत्ततस्तानि रत्नाण्यन्तःपुराणि च ।
 दानवा हतशिष्टा ये कोषसञ्चयरत्निणः । केशवाय महार्हाणि यान्यर्हति जनार्दनः ।
 ॥ दैत्या ऊचुः ॥ इमानि मणिरत्नानि विविधानि वस्तूनि च । भीमरूपाश्च मातङ्गाः प्रवालविद्यताङ्गुशाः । १९२
 हेमसूत्रमहाकक्षाश्चापतोमरशालिनः । रुचिराभिः पताकाभिर्वसाना विविधाः कुशाः ।
 ते च विंशतिसहस्रा द्विस्तावच्च करेणवः । अष्टौ शतसहस्राणि देशजाश्चोत्तमा हयाः ।
 गोषु चापि कृतो यावान् कामस्तव जनार्दन । तावतीः प्रापयिष्यामो वृष्यन्धकनिवेशनं ।
 आविकानि च सूक्ष्माणि शयनान्यासनानि च । कामव्याहारिणश्चैव पत्निणः प्रियदर्शनाः ।
 चन्दनागुरुकाष्ठानि तथा कालीयकान्यपि । वसु यत्त्रिषु लोकेषु धर्मेणाधिगतन्तव । १९३
 तत् सर्वं प्रापयिष्यामो वृष्यन्धकनिवेशनं । देवगन्धर्वरत्नानि पन्नगानाञ्च यदसु ।
 तानि सर्वाणि सन्तीह नरकस्य निवेशने ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतत् सर्वं ह्यीकेशः परिगृह्य परीक्ष्य च । शोचमारोहयामास दानवैर्दारकां पुरीं ।
 ततस्तदारुणं कृत्रं स्वयमुत्तिष्ठ्य माधवः । हिरण्यवर्धं वर्षन्तमारुरोह विहङ्गमं ।
 गरुडं पतगश्रेष्ठं मूर्त्तिमन्तमिवाम्बुदं । ततोऽभ्यधाङ्गिरिश्रेष्ठमभितो मणिपर्वतं । १९४
 तत्र पुण्या ववुर्वाता ह्यभवंश्चामलाः प्रभाः । मणीनां हेमवर्णानामभिभूय दिवाकरं ।
 तत्र वैदूर्यवर्णानि ददर्श मधुसूदनः । सतोरणपताकानि द्वाराणि शिखराणि च ।
 त्रिद्युद्भयितमेघाभः प्रबभौ मणिपर्वतः । हेमचित्रवितानैश्च प्रासादैरुपशोभितः ।